

Uusiutuvan energian direktiivi – muutetaanko puu fossiiliseksi?

Hannes Tuohiniitty, Bioenergia ry

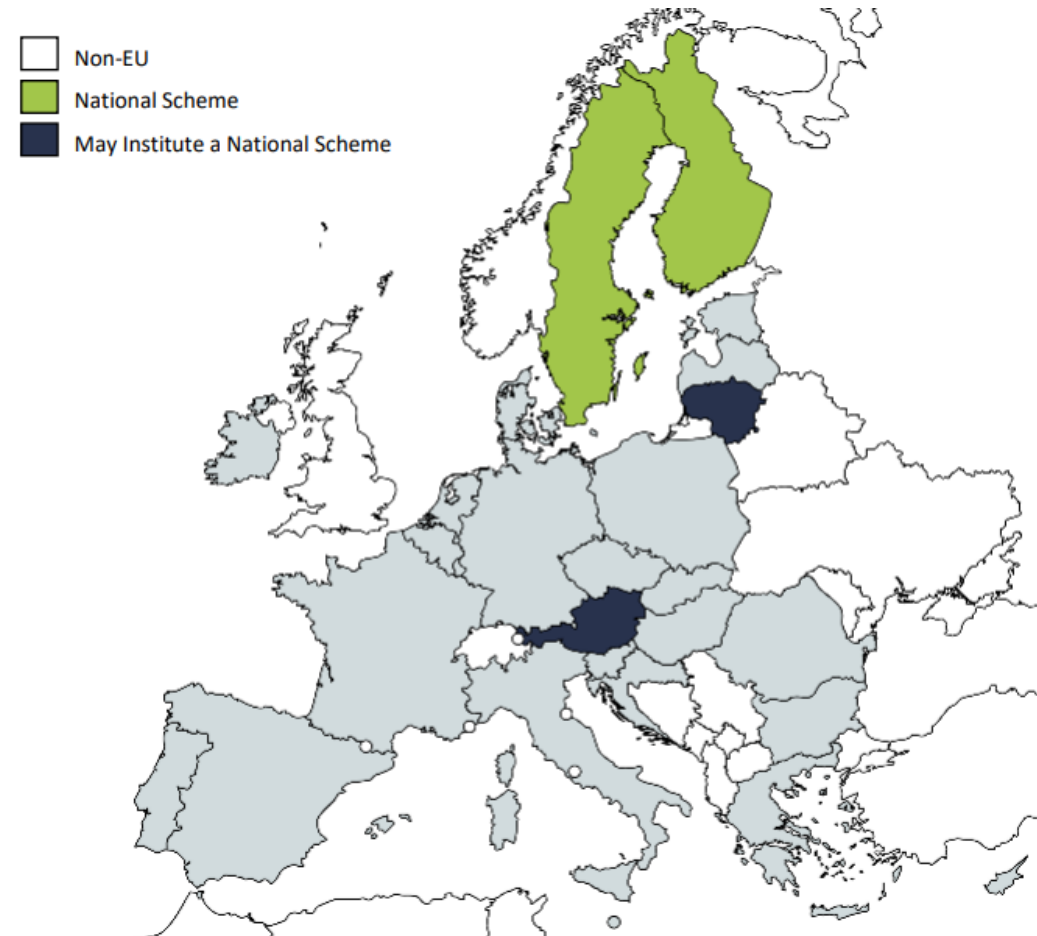
RED2 toimeenpanon tilanne

- Komissio ei ole vielä kukaan julkaissut kestävyyskriteerien toimeenpano-ohjetta.
- Kestävyyskriteerien toimeenpano on edennyt eri jäsenmaissa, mutta on edelleen kesken monissa.
- Osa jäsenmaista on siirtänyt toiminnanharjoittajien velvoittamista osoittaa kestävyttä useilla kuukausilla takarajasta 30.6.2021. Komissio reagoi viivästymiseen [tekemällä esityksen](#) päästökaupan MRR-asetuksen biomassan kestävyden osoittamiseen esittämällä siirtymäaika 2022 loppuun asti.
- Suomessa toimeenpano tehty lainsäädäntöön 2021 alussa. Energiavirasto odottaa edelleen komission ohjeen valmistumista, mutta on käsitellyt hakemuksia. Käsittelyn odotetaan kestävän ainakin 2023 alkupuolelle asti.

Kansainvälinen kauppa tulee perustumaan vapaaehtoiisiin järjestelmiin

- Hyvin harva jäsenmaa suunnittelee kansallista kestävyysjärjestelmää
- Niiden vastavuoroinen tunnustaminen on mahdollista, mutta vaatii komission hyväksyntää ensin
- Kansainvälisessä kaupassa kansalliset järjestelmät pitäisi riittää vientimaassa, mutta yritykset näyttävät pitävän vapaaehtoista sertifiointia lisäarvona

RED direktiivin päivitys (RED3)

Parlamentin täysistunto 14.9.2022: primääri

- Primääri-sekundääri biomassoihin jako ensimmäistä kertaa EU-lainsäädännössä
 - Perusteluina on kerrottu, että tavoitteena on tällä estää tukivetoinen raakapuun poltto tietyissä maissa, jotta monimuotoisuus ja hiilinielut turvataan
 - **Hyväksytty EP:n kanta on sisäisesti ristiriitainen sekä epäselvä (mm. mitä kaikkea kokoluokkaa koskee ja mitä tukia)**
- Suomessa primääristä yli 20 MW laitoksissa n.6,9 Mm³ eli yli 70 % lämpö- ja voimalaitoksissa käytetyistä, noin 4 % kokonaisenergian kulutuksesta.
 - Jos mukaan lasketaan kaikki primäärinen kokoluokasta riippumatta, on kyseessä noin 17 Mm³ ja kattaa 28 % Suomen kokonaisenergian kulutuksesta

Primäärisen määritelmä

47 a b: 'primäärisellä puubiomassalla' tarkoitetaan kaikkea kaadettua tai muulla tavoin korjattua ja siirrettyä raakapuuta. Se käsittää kaiken siirtämisestä saadun puutavaran eli metsistä siirretyt määrät, myös luonnollisen kuolevuuden vuoksi talteen otetun puutavaran sekä kaatamisesta ja hakkaamisesta peräisin olevan puutavaran. Se sisältää kaiken puutavaran, joka on siirretty kuorineen tai ilman kuorta, myös puutavaran, joka on siirretty pyöreänä, halkaistuna, karkeasti syrjäyttynä tai muussa muodossa, esimerkiksi oksat, juuret, kannat ja pahkat (kun ne korjataan), ja karkeasti muotoillun tai kaiverretun puutavaran.

Tämä ei sisällä puubiomassaa, joka on saatu kestävästä maastopaloja ehkäisevistä toimenpiteistä suuririskisillä tulenaroilla alueilla, puubiomassaa, joka on saatu tieliikenneturvallisuustoimista, eikä puubiomassaa, joka on saatu luonnonkatastrofeista, aktiivisista tuholaisista tai taudeista kärsivistä metsistä niiden leviämisen estämiseksi, samalla kun minimoidaan puunotto ja suojellaan biologista monimuotoisuutta, mikä johtaa monimuotoisempiin ja kestävämpiin metsiin, ja tämän on perustuttava komission suuntaviivoihin

Parlamentin täysistunto 14.9.2022: primääri

- Primäärisen osalta tukeen ei oikeutettu eikä uusiutuvan energiaan osuuteen lasketa 2017-2022 vertailuvuosien ylittävää osaa **maatasolla** kokonaisenergian kulutuksesta

Huom. 29.1 viittaa kiinteisiin biomassapolttoaineisiin (ei sisällä neste- ja kaasumaisia)

Kiinteistä biomassapolttoaineista peräisin olevaa energiaa ei oteta huomioon ensimmäisen alakohdan b ja c alakohtaa sovellettaessa, jos se on saatu tämän direktiivin 2 artiklassa määritellystä primäärisestä puubiomassasta. Edellä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun uusiutuvia energialähteitä koskevan tavoitteen edistämiseksi tämän direktiivin 2 artiklassa määritellystä primäärisestä puubiomassasta saaduista kiinteistä biomassapolttoaineista peräisin olevan energian osuus saa olla enintään yhtä suuri kuin osuus tällaisen polttoaineen keskimääräisestä energiankulutuksesta vuosina 2017–2022 viimeisimpien saatavilla olevien tietojen perusteella

Parlamentin täysistunto 14.9.2022: primääri

- Rajaus mainitaan myös metsäkriteerialakohdassa 29.6 laajemmassa muodossa

- ”Edellä olevaa 1 kohdan ensimmäisen alakohdan **b ja c alakohtaa sovellettaessa huomioon otettavat metsäbiomassasta tuotetut biopolttoaineet, bionesteet ja biomassapolttoaineet eivät saa olla peräisin primäärisestä puubiomassasta** ja niiden on otettava huomioon direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa vahvistettu jätehierarkia ja 3 artiklassa tarkoitettu kaskadikäyttöperiaate sekä täytettävä seuraavat kriteerit, jotta minimoidaan riski siitä, että käytetään kestävästi tuotettua puubiomassaa.

*Edellä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen **uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden edistämiseksi tämän direktiivin 2 artiklassa määritellystä primäärisestä puubiomassasta saaduista biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista peräisin olevan energian osuus saa olla enintään yhtä suuri kuin osuus tällaisten polttoaineiden keskimääräisestä energiankulutuksesta vuosina 2017–2022 viimeisimpien saatavilla olevien tietojen perusteella.**”*

Mitä Parlamentti haluaa rajata primäärisen osalta?

Rajaukset tehdään liittyen artiklan 29 alkuosaan, joka määrittelee bioenergiaan kohdistuvat edistämiskeinot

"1. Biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista peräisin oleva energia otetaan huomioon tämän alakohdan a, b ja c alakohtaa sovellettaessa ainoastaan, jos ne täyttävät 2–7 kohdassa ja 10 kohdassa säädetyt kestävyyskriteerit ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit:

- a) *myötävaikuttaminen 3 artiklan 1 kohdassa säädetyin unionin tavoitteiden ja jäsenvaltioiden uusiutuvan energian osuuksien toteutumiseen;*
- b) *uusiutuvan energian velvoitteiden täyttymisen arvioiminen, mukaan luettuina 25 artiklassa säädetty velvoite*
- c) *tukikelpoisuuden arvioiminen biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden kulutuksen osalta."*

a) = RES-tavoiteosuudet

b) = uusiutuvan ala velvoitteet, mm liikenteen, kaukolämmön

c) = (tuotanto)tuet

Mitä rajaukset (ehkä) tarkoittaisivat?

A. Uusiutuvan energia tavoite ja osuudet

- EU:n yhteiseen tavoitteeseen ei voisi laskea, eikä kansallisiin velvoittaviin uusiutuvan osuuksiin → Suomelle todella haasteellinen saavuuttaa asetettuja tavoitteita.
- Miten vaikuttaisi RES-alkuperätodistuksiin (GO)?
- Saako yritys markkinoida esim uusiutuvaa kaukolämpöä, jos käyttää primäärisiä

B. Uusiutuvan velvoitteet

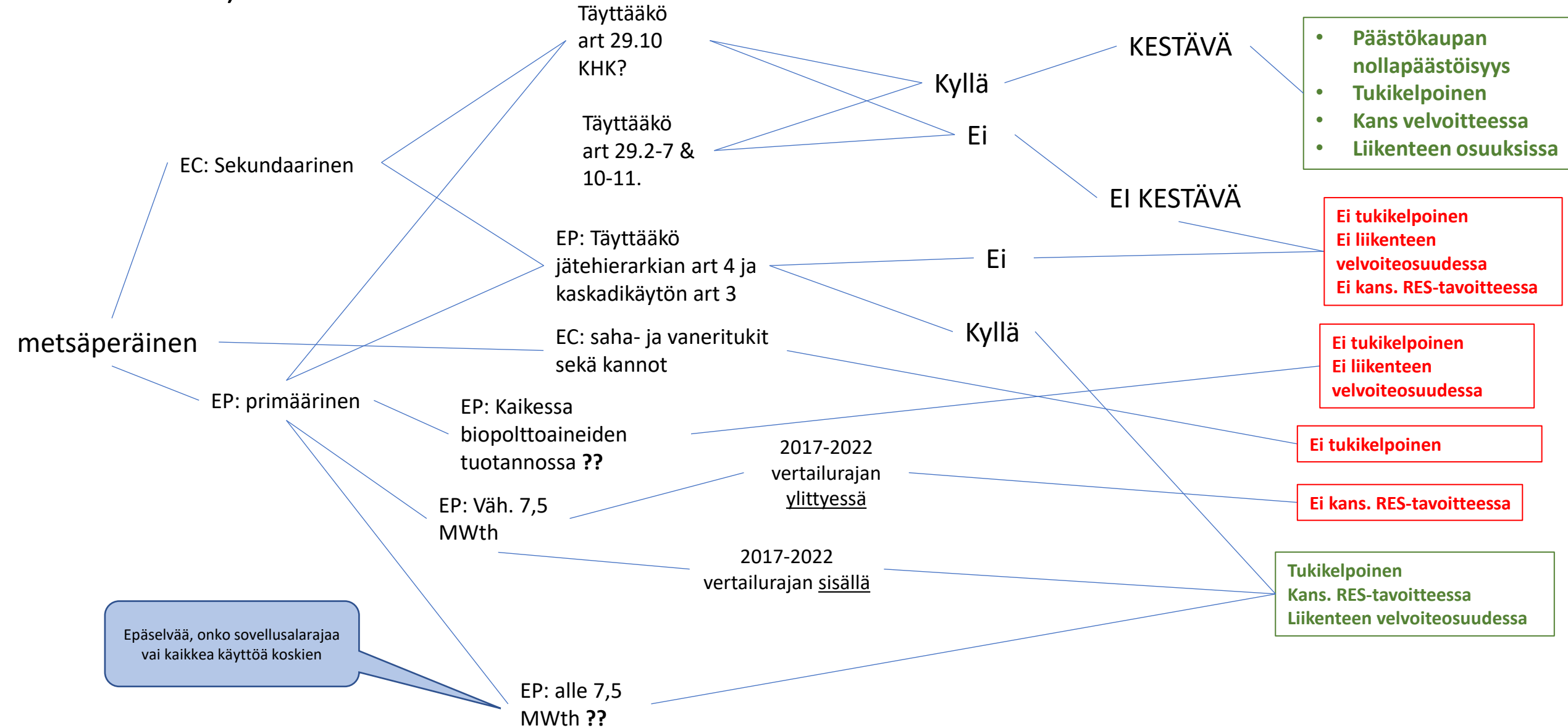
- Koskee asetettuja alatavoitteita: kaukolämpö, teollisuus, liikenne
- Ei saisi enää huomioida alatavoitteissa → tavoite tiukempi

C. Tuet/tukikelvottomuus.

- Puhutaan tuesta kulutukseen (consumption)
- Epäselvää koskeeko vain suoria tuotantotukia vai muitakin (esim. päästökauppa, metsäpään tuet ja verot)

Metsäperäisen energian päätöspuu RED3:ssa (tulkinta 28.9.2022)

Sähköntuotannossa primäärinen ei tukikelpoinen eikä velvoitteisiin (art 29.11)

”11. Biomassapolttoaineista saatu sähkö on otettava huomioon 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohtaa sovellettaessa ainoastaan, jos käytetyt polttoaineet eivät sisällä primääristä puubiomassaa ja jos se täyttää yhden tai useamman seuraavista vaatimuksista:

Velvoitteet ja
tuet

Sähköntuotannossa primäärinen uusiutuvan osuuteen vain vertailuarvon sisällä olevalta osalta (art 29.11)

Edellä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden edistämiseksi tämän direktiivin 2 artiklassa määritellystä primäärisestä puubiomassasta saaduista biomassapolttoaineista saatavan sähkön osuus saa olla enintään yhtä suuri kuin tällaisten polttoaineiden osuus keskimääräisestä sähkönkulutuksesta vuosina 2017–2022 viimeisimpien saatavilla olevien tietojen perusteella.”

RED3, joitain neuvottelukohtia trilogeihin

Artikla	Asia	Komissio	Neuvosto	Parlamentti	Kommentti
2 ja 29.1 sekä 29.6 ja 29.11	primäärinen puubiomassa sekä rajaukset eri käytössä.	Ei määritelmää. Indikoi 12.9.2022 debatissa, että eivät kannata.	Ei määritelmää. Keskustelua työryhmässä odotetaan lähiviikkoina.	Määritelmä ja useita rajoituksia siihen perustuen	Arvio: tulee vähintään paljon muutoksia. <u>Määritelmän poisto ensisijaista!</u>
3	Kaskadikäyttö	Ei saa tukea tukki- ja vaneripuun sekä kantojen käyttöä energiaksi. Komissiolle <u>delegointisäädös</u>	Kansallista soveltamisen mahdollisuutta laajennetaan	Muuten sama kuin komissiolla, paitsi: -jätehierarkian noudattaminen lisätty - <u>Täytäntöönpanosäädös</u> komissiolle	Kaskadikäyttö säilynee huomioon otettavana, ohjeellisena ja jäsenmaille liikkumavaraa
29.1	Sovellusrajaus kiinteä bio	5 MW	10 MW	7,5 MW	RED2:ssa 20 MW. Siis laskee jktp.
29.6.	Metsäkritereit	Maaperän laatu ja monimuotoisuus korostetummin	Varsin hyvä kokonaisuus	mm. Old growth forest ja avohakkuukiello	toimentamisen hankaloitumien vältettävä. Kiellot eivät ole perusteltuja
29.8	KHK-päästösäästö	70 % 31.12.2025 asti ja sen jälkeen 80 %, myös olemassa olevat laitokset	Monimutkainen malli, missä 15 vuotta saisi toiminnan aloitusvuoden mukaisella rajalla ja sitten koskisi tiukat	70 % 31.12.2025 asti ja sen jälkeen 85 %, myös olemassa olevat laitokset	Takautuva sääntäminen periaatteena kelpoton. Suomessa rajat eivät ehkä ongelma
Annex IV 18	Epäsuorien vaikutusten vertailulaskenta	Pitäisi tehdä vertailulaskenta (ESCA) tietyille tähteille verrokkeihin nähden	Ei merkittävä muutos	Poistaisi vertailulaskennan	ESCAN laskenta mahdotonta. Pitää poistaa.

Parlamentti 14.9. metsäbiomassan kokonaiskäytölle katto

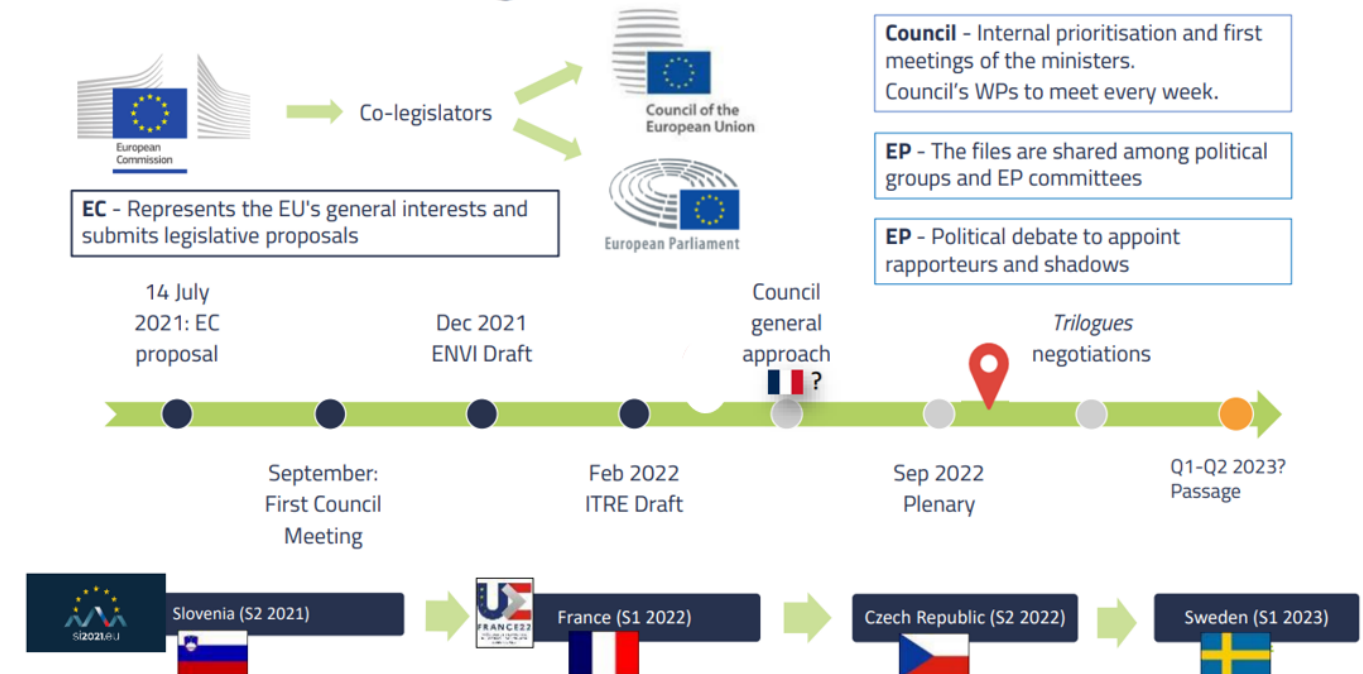
- *Art 29.7 a. ”Metsäbiomassasta tuotetut biopolttoaineet, bionesteet ja biomassapolttoaineet eivät saa ylittää metsäbiomassan käyttöä koskevaa kansallisella tasolla määriteltyä ylärajaa, joka on yhdenmukainen asetuksessa ... [tarkistettu asetus (EU) 2018/841] määriteltyjen hiilinielun kasvua koskevien jäsenvaltion tavoitteiden kanssa*
- Kytkös LULUCF-asetukseen ja sitä myöten yläraja metsäbiomassan kokonaiskäytölle hiilinielusyistä
- Herättää monta kysymystä
 - Koskisiko vain sovellusrajan ylittävää käyttöä?
 - Koskeeko kotimaisia raaka-aineita vai myös tuontiperäisiä?
 - Miten rajoitus kohdistettaisiin käyttäjiin ja olisiko se kestävyysden edellytys
- Joko erittäin toteuttamiskelvoton, jos sitoo tai kuollut kirjain

Neuvottelut RED3:sta jatkuvat

- Trilogit alkavat 6.10. ja kestävät useita kuukausia
- Neuvottelijoina Parlamentin puolesta Markus Pieper, DE PPE ja Nils Torvalds, FI RE
- Neuvoston yleisnäkemyks kesäkuulta 2022 aika lupaava
- Komissio myös esitti parlamentin istunnossa 13.9. näkemyksen, että primäärirajaus olisi tässä markkinatilanteessa väärä signaali

EU Decision-Making Process

Kiitos!

hannes.tuohiniitty@bioenergia.fi / 040 1948628

bioenergia.fi